

Facebook-kohu: parlamentti tutkii henkilötietojen väärinkäytössyytteitä

Facebookin perustaja Mark Zuckerberg on kutsuttu parlamenttiin vastaamaan syytöksiin henkilötietojen väärinkäytöstä.

Facebook-tietojen väärinkäyttö

”Olen erittäin huolestunut syytöksistä, joiden mukaan Cambridge Analytica on kerännyt tietoa Facebook-tileiltä ilman käyttäjien suostumusta. Tilanne tuo esiin keskeisiä eettisiä kysymyksiä suurten digitaalisten alustojen vastuuseen ja velvollisuuksiin liittyen”, parlamentin puhemies Antonio Tajani sanoi. ”Kyse on jostain suuremmasta kuin tietojen väärinkäytöstä. Kyse on luottamuksen pettämisestä, joka uhkaa koko demokratian toimintaa.”

”Olen kutsunut Mark Zuckerbergin Euroopan parlamenttiin selittämään tilanteen. Meidän velvollisuutemme on turvata kansalaisten oikeudet ja pitää huolta, että heillä on tietoa henkilötietojen suojan kaltaisista tärkeistä asioista.”

Lontoossa päämajaansa pitävää Cambridge Analyticaa syytetään miljoonien äänestäjien Facebook-tietojen luvattomasta käytöstä. Tietojen avulla äänestäjille lähetettiin kohdennettua poliittista mainontaa Yhdysvaltain presidentinvaalien aikaan.

Mitä parlamentti voi tehdä

Huhtikuun 12. päivänä Tajani ja poliittisten ryhmien johtajat kokoontuvat päättämään, mihin toimiin parlamentti ryhtyy. Yksi vaihtoehto on kutsua Zuckerberg ja muita verkkoyhtiöiden edustajia täysistuntoon vastaamaan meppien kysymyksiin.

Mepit voivat äänestää päätöslauselmasta, jossa vaadittaisiin komissiota ehdottamaan toimia väärinkäytöksiä vastaan. Parlamentti voi myös perustaa väliaikaisen tutkimusvaliokunnan käsittelemään syytöksiä ja ehdottamaan mahdollisia ratkaisuita.

Mitä parlamentti on tehnyt tietosuojan eteen

Parlamentti on aina korostanut tarvetta säilyttää tasapaino turvallisuuden lisäämisen sekä [tietosuojan](#) ja yksityisyyden turvaamisen välillä. Se on hyväksynyt useita päätöslauselmia, joissa käsitellään muun muassa matkustajatietorekisterin (PNR) tietojen käyttöä, tiedonlouhintaa ja yksityistietojen suojaamista digitaalisessa ympäristössä.

Mepit ovat kiinnittäneet erityistä huomiota EU:n ja Yhdysvaltain välisten tietojensiirtojen sääntöihin. Vuonna 2014 parlamentti vaati [safe harbour -käytännön lakkauttamista](#), ja vuonna 2017 meppejä huolettivat yhdysvaltaisten verkkoviestintäpalvelimien valvontatoimet. Lisäksi parlamentti on [vaatinut komissiota](#) arvioimaan perusteellisesti EU:n ja Yhdysvaltojen välistä [privacy shield -järjestelyä](#), jonka tarkoituksena on suojella kaikkien EU:ssa asuvien henkilötietoja, kun niitä siirretään Yhdysvalloissa toimiville yrityksille kaupallisia tarkoituksia varten.

Tuleva lainsäädäntö

Facebook-tietojen väärinkäyttöä koskevat paljastukset tulivat esiin juuri, kun EU:ssa valmistaudutaan [uuden tietosuoja-asetuksen](#) voimaantulomiseen toukokuussa.

Asetus antaa uusia määräyksiä EU-alueella toimiville yrityksille ja sallii kansalaisten valvoa paremmin yksityistietojensa käyttöä. Uudet säännöt sisältävät muun muassa oikeuden tietää henkilötietojen turvaloukkauksista sekä oikeuden kieltäytyä profiloinnista.

Euroopan parlamentti haluaa myös entistä paremmin turvata sähköisiä viestintävälineitä käyttävien kansalaisten tiedot [uudistamalla](#) vuoden 2002 sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin. Ehdotuksessa halutaan taata, että sähköiset viestintäkanavat, kuten Messenger, WhatsApp tai Skype, noudattavat korkeita yksityisyys-, luottamuksellisuus- ja turvallisuusstandardeja.

Uudistus asettaisi [tiukemmat rajat tietojen käsittelylle](#). Tietoja voisi jatkossa käyttää vain siihen tarkoitukseen, johon käyttäjä on antanut luvan, ja metatiedot (esimerkiksi soitetut puhelut, vierailut verkkosivuilla tai maantieteellinen sijainti) olisivat luottamuksellisia, eikä niitä voisi luovuttaa kolmansille osapuolille.

Facebook-kohu: mitä parlamentti voi tehdä? Kuva: Geralt/ Pixabay